

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, reprezentați de avocatul Ivan Ungurean,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie, Akande Idris Damola împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne (Biroul de Migrație și Azil), terț Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere" cu privire la anularea actelor administrative individuale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 martie 2024

*(Dosarul nr. 3ra-569/24
PIGD 2-23050715-01-3ra-04072024)*

Examinarea superficială a cauzei de către instanța de apel. Necesitatea reexaminării faptelor și probelor. Anularea exmatriculării atrage după sine restabilirea dreptului de ședere a străinului pe teritoriul RM.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. V. Sîrbu
Curtea de Apel Chișinău – jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

10 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, reprezentați de avocatul Ivan Ungurean,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 5 aprilie 2023, avocatul Ivan Ungurean, acționând în interesele reclamantilor Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne (Biroul de Migrație și Azil), terț Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, solicitând anularea actelor administrative individuale.

2. În motivarea acțiunii, s-a indicat că, la data de 1 decembrie 2020, între Universitatea Americană din Moldova și Ezeike Chukwuemeka Nathaniel a fost încheiat contractul de studii nr. 45, pentru facultatea „Drept, RIȘSU”, specialitatea Psihologie, plan 1/3, în regim de învățământ cu frecvență. În aceeași dată, între aceeași universitate și Oduobulu Joseph Chiagozie a fost încheiat contractul de studii nr. 54, pentru facultatea „Științe Economice”, specialitatea Business și Administrare, plan 1/3, învățământ cu frecvență. Ulterior, la data de 27 mai 2022, între Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” și Akande Idris Damola a fost încheiat contractul de studii nr. 21013SS, pentru facultatea „Științe Economice și Ecologice”, programul Administrarea Afacerilor, 120 de credite (2 ani), în regim de învățământ cu frecvență.

3. Reprezentantul reclamantilor a informat că, prin ordinul nr. 12-S din 7 martie 2023, s-a dispus exmatricularea, începând cu aceeași dată, a lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, student în anul III, ciclul I, la specialitatea Psihologie. Prin același ordin, s-a dispus exmatricularea, cu aceeași dată de referință, și a lui Oduobulu Joseph Chiagozie, student la specialitatea Business și Administrare. Totodată, prin ordinul nr. 14-C/S din 7 martie 2023, s-a dispus exmatricularea lui Akande Idris Damola, student în anul II, ciclul II, la programul Administrarea Afacerilor.

4. În ceea ce privește temeiurile exmatriculării, în cazul lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel și al lui Oduobulu Joseph Chiagozie, s-a reținut o presupusă încălcare a regulamentului intern al Universității, acumularea de restanțe

academice, demersul Secției studenți străini și acordul rectorului. În cazul lui Akande Idris Damola, exmatricularea s-a motivat prin restanțele academice și pretinsa încălcare a regulamentului.

5. Reprezentantul reclamanților susține că nu au fost niciodată informați oriificați de administrația universității cu privire la eventuale abateri disciplinare sau restanțe academice. Potrivit afirmațiilor acestora, ori de câte ori s-au prezentat la universitate, nu li s-au adus la cunoștință asemenea situații. De asemenea, instituția nu a pus la dispoziție niciun document sau proces-verbal care să confirme încălcări ale regulamentului intern, nicio fișă de note care să ateste nesuținerea unor examene, niciun borderou cu restanțe, și niciun document din care să rezulte existența unui acord al rectorului, precum și obiectul acestuia.

6. Reprezentantul reclamanților a remarcat că o persoană străină nu poate fi exmatriculată în mod legal doar în baza invocării formale a unor temeuri, fără prezentarea de probe concludente și fără respectarea dreptului său la apărare. Potrivit acestora, decizia de exmatriculare trebuie să fie precedată de garantarea principiului contradictorialității, oferindu-i persoanei vizate posibilitatea de a se apăra și de a-și susține nevinovăția prin probe proprii.

7. La fel, reprezentantul reclamanților consideră că Universitatea a acționat în mod abuziv, procedând la exmatricularea reclamanților în lipsa unui temei faptic și juridic valabil, contrar normelor cadrului normativ național și cu încălcarea dreptului la educație, care a fost îngădit într-un mod nejustificat și disproporționat.

8. Reprezentantul reclamanților relevă că, prin deciziile nr. 285-C, nr. 287-C și nr. 288-C din 23 martie 2023, a fost revocat dreptul de ședere provizorie pentru studii universitare al reclamanților Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, în temeiul demersurilor transmise de universitate (nr. 3159, nr. 3160 și nr. 3161). Ulterior, prin deciziile nr. 83-C (pentru Ezeike Chukwuemeka Nathaniel), nr. 84-C (pentru Oduobulu Joseph Chiagozie) și nr. 85-C (pentru Akande Idris Damola), emise în aceeași zi – 23 martie 2023 – s-a dispus returnarea acestora de pe teritoriul Republicii Moldova. Deciziile au fost comunicate reclamanților la data de 30 martie 2023, în prezența apărătorului, fiind invocate probleme juridice serioase.

9. La data de 5 aprilie 2023, reclamanții au transmis către universitate cereri prealabile prin care au solicitat, printre altele: suspendarea executării ordinelor de exmatriculare nr. 12-S și nr. 14-C/S din 7 martie 2023, până la soluționarea amiabilă a situației; prezentarea tuturor actelor aferente desfășurării studiilor; punerea la dispoziție a documentelor care au stat la baza exmatriculării; inițierea unui proces de reglementare amiabilă în vederea oferirii posibilității de explicare a situației și de revenire la procesul educațional; anularea ordinelor de exmatriculare

ca fiind neîntemeiate și abuzive; precum și restituirea plăților achitate pentru studii, inclusiv a taxei de garanție de câte 1000 euro.

10. În aceeași zi, 5 aprilie 2023, reclamantii au depus la Inspectoratul General pentru Migrație contestații împotriva deciziilor nr. 285-C, 287-C și 288-C privind revocarea dreptului de ședere, solicitând suspendarea executării acestora, prezentarea dosarelor și actelor care au stat la baza emiterii deciziilor și anularea actelor administrative individuale menționate.

11. Partea reclamantă consideră că deciziile de returnare nr. 83-C, 84-C și 85-C, coroborate cu cele privind revocarea dreptului de ședere, aduc atingere drepturilor fundamentale ale reclamantilor, inclusiv dreptului la un proces echitabil și la apărare, precum și dreptului străinilor la instruire.

12. S-a făcut trimitere la art. 54 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că nu pot fi adoptate legi care să suprimă sau să diminueze drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Restrângerea exercițiului acestor drepturi este permisă doar în condiții strict determinate de lege, cu respectarea principiilor proporționalității și necesității, în scopul protejării unor valori constituționale esențiale. Totodată, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, nu este admisă restrângerea drepturilor prevăzute la art. 20-24 din Constituție, iar orice limitare trebuie să fie proporțională cu situația care a generat-o și să nu afecteze însăși existența dreptului.

13. Totodată, în susținerea poziției sale, partea reclamantă a invocat dispozițiile art. 1 și art. 4 alin. (1) și (5) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, care prevăd că această lege reglementează intrarea, aflarea și ieșirea străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova, acordarea și prelungirea dreptului de ședere, repatrierea, documentarea acestora, precum și măsurile de constrângere aplicabile în caz de nerespectare a regimului de ședere, în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova. Conform aceluiași dispoziții, străinii aflați legal pe teritoriul Republicii Moldova beneficiază de aceleași drepturi și libertăți ca și cetățenii Republicii Moldova, garantate de Constituție, legile naționale și tratatele internaționale la care statul este parte, cu excepțiile prevăzute expres de legislație. În același timp, aceștia sunt obligați să respecte scopul pentru care li s-a acordat dreptul de intrare și de ședere și să părăsească teritoriul la expirarea acestui termen.

14. În concret, s-a subliniat că reclamantii au intrat legal pe teritoriul Republicii Moldova în scopul efectuării studiilor la Universitatea Americană din Moldova și Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”. Aceștia și-au onorat obligațiile contractuale, neavând restanțe la capitolul achitării taxelor de studii, fapt ce poate fi dovedit prin plățile efectuate.

15. Temeiul exmatriculării a fost indicat ca fiind presupuse încălcări ale regulamentului intern, restanțe academice, demersuri ale secției studenți străini și acordul rectorului — situații despre care reclamanții nu au fost nici informați, nici notificați, și pe care le contestă în totalitate. Administrația universității nu a oferit nicio dovadă concretă în susținerea exmatriculării: nici fișe de note, nici borderouri privind restanțele, nici procese-verbale sau alte documente care să certifice abaterea regulamentară, nici conținutul acordului rectorului invocat.

16. În aceste condiții, s-a invocat încălcarea principiilor fundamentale ale dreptului la apărare și ale contradictorialității, întrucât reclamanții nu au avut oportunitatea de a-și exprima punctul de vedere, de a fi audiați, de a contesta acuzațiile sau de a prezenta probe în sprijinul poziției lor. Se subliniază caracterul inechitabil al procedurilor universitare și lipsa unei anchete obiective și transparente, în prezența părților vizate.

17. Prin urmare, reprezentantul reclamanților consideră că exmatricularea a fost efectuată în mod abuziv și nejustificat, cu încălcarea dreptului la educație garantat de art. 2 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. De asemenea, lipsa unui proces echitabil și a posibilității efective de apărare constituie o încălcare a art. 6 din Convenție.

18. Pe acest fundal, reprezentantul reclamanților a afirmat că autoritatea pentru străini, fără a efectua o analiză completă, obiectivă și proporțională a circumstanțelor cauzei, a revocat în mod abuziv și neîntemeiat dreptul de ședere al reclamanților. O asemenea măsură reprezintă o ingerință gravă în drepturile fundamentale garantate de Convenție, fiind invocată în acest sens jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza Çölgeçen și alții împotriva Turciei (par. 50–51), care consacră exigențele privind proporționalitatea și caracterul motivat al măsurilor ce afectează dreptul la ședere și la educație.

19. În fine, s-a subliniat că dreptul de ședere temporară al reclamantului Oduobulu Joseph Chiagozie fusese acordat pentru perioada 4 august 2021 – 31 decembrie 2023, în calitate de student la Facultatea de Business și Științe Economice, fiind cazat de Universitatea Americană din Moldova în temeiul contractului de studii nr. 054 din 1 martie 2021.

20. Totodată, s-a menționat că durata reședinței temporare stabilită inițial pentru reclamantul Akande Idris Damola a fost cuprinsă între 03 august 2022 și 29 decembrie 2023, acesta fiind găzduit de Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, în baza contractului de studii nr. 21013SS din 27 mai 2022, în calitate de student la Facultatea de Științe Economice și Ecologice. În mod similar, durata reședinței temporare stabilită pentru Ezeike Chukwuemeka Nathaniel a fost între 18 aprilie 2022 și 31 august 2023, în baza

contractului de studii nr. 045 din 1 decembrie 2020, fiind găzduit de Universitatea Americană din Moldova, ca student al Facultății de Științe Sociale și Umanitare.

21. Reprezentantul reclamanților a precizat că, la data de 30 martie 2023, reclamanții au fost citați și s-au prezentat la Secția Regională Centru a Inspectoratului General pentru Străini, unde au fost informați că, la data de 7 martie 2023, fuseseră exmatriculați pentru „încălcarea regulamentului intern al universității și restanțe academice”. Aceste motive le-au fost aduse la cunoștință într-un mod vag și fără a fi însoțite de nicio notificare prealabilă, contrar prevederilor art. 50 din Legea nr. 200/2010, care impun ca decizia privind anularea sau revocarea dreptului de ședere să fie adusă în scris la cunoștința persoanei vizate, în termen de 3 zile lucrătoare de la emitere.

22. Deciziile nr. 285-C, 287-C și 288-C din 23 martie 2023, privind revocarea dreptului de ședere provizorie pentru studii, se bazează pe constatări arbitrare și neprobate referitoare la presupuse restanțe și încălcări ale regulamentului universitar. Reclamanții nu au fost informați asupra faptelor imputate, nu li s-a oferit dreptul de a fi audiați sau de a-și expune punctul de vedere, fiind astfel privați de dreptul la apărare și la un proces contradictoriu.

23. Reprezentantul reclamanților a susținut că, din perspectiva legislației naționale și a standardelor europene, au fost supuși unei măsuri ce a restricționat în mod nejustificat libertatea lor de circulație, în condițiile în care termenul legal al șederii nu expirase. O asemenea ingerință contravine art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care permite restrângerea libertății de circulație doar în condițiile stricte prevăzute de lege, în scopuri legitime și cu caracter de necesitate într-o societate democratică.

24. În sprijinul acestei poziții, s-a invocat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia preeminența dreptului reprezintă un principiu fundamental al oricărei societăți democratice (cauza Lekic c. Sloveniei, 11 decembrie 2018, pct. 94). De asemenea, în cauza De Tommaso c. Italiei (23 februarie 2017, pct. 106-109), Curtea a reiterat că o normă este „previzibilă” doar dacă oferă garanții reale împotriva ingerințelor arbitrare. Puterea discreționară a autorităților trebuie să fie limitată prin prevederi clare și accesibile, care să asigure un control eficient și respectarea drepturilor fundamentale. Similar, în cauza Khlyustov c. Rusiei (11 iulie 2013, pct. 70), s-a statuat că legea trebuie să prevadă garanții procedurale corespunzătoare importanței dreptului afectat.

25. Totodată, deciziile de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova, fondate pe revocarea dreptului de ședere, au fost adoptate automat, fără o analiză individualizată și fără respectarea exigențelor unui control efectiv. Acest fapt contravine principiilor stabilite în cauza Sarkizov și alții c. Bulgariei (17 aprilie

2012, pct. 67), unde Curtea a reținut că lipsa unei evaluări reale a situației fiecărui individ echivalează cu o măsură arbitrară. În același sens, se invocă și cauza Çölgeçen și alții împotriva Turciei (pct. 50–51), în care Curtea a subliniat importanța respectării dreptului la protecție împotriva deciziilor administrative arbitrare.

26. În concluzie, partea reclamantă a apreciat că modul în care legislația națională a fost aplicată în prezenta cauză nu a oferit garanții procedurale suficiente pentru a preveni abuzul autorităților și nu a asigurat protecția efectivă a reclamantilor împotriva arbitrariului. Astfel, a fost încălcat principiul preeminenței dreptului și dreptul la un proces echitabil, incluzând dreptul la apărare și contradictorialitate.

27. Partea reclamantă a notat că aducerea la cunoștință a deciziilor contestate a fost realizată în absența unui interpret autorizat și calificat, ceea ce contravine art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Astfel, deși a fost prezentă o persoană cu numele Natalia Azmanova, aceasta a prezentat o autorizație care permitea activitatea de interpret doar în cadrul unor instituții restrânse, autoritatea pentru străini nefiind inclusă printre acestea. Mai mult, reclamantii nu au înțeles traducerea oferită, iar interpreta a părăsit imediat locul, situație în care interpretarea a fost efectuată de apărătorul lor, Ungurean Ivan, care nu are calitatea de interpret autorizat. Aceste circumstanțe au condus la încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din CEDO.

28. Totodată, au susținut că exmatricularea de la studii a fost una automată, lipsită de respectarea dreptului la apărare și contradictorialitate, fapt ce a dus la încălcarea dreptului acestora la instruire. Se atrage atenția că legislația națională, în modul în care a fost aplicată, permite emiterea mecanică a deciziilor de revocare și returnare de către autoritatea pentru străini, fără asigurarea unor garanții procedurale menite să prevină arbitrariul.

29. Reprezentantul reclamantilor au făcut trimitere la art. 2 din Protocolul nr. 1 adițional la CEDO, potrivit căruia nimănui nu i se poate refuza dreptul la instruire. Deși acest drept nu este absolut și autoritățile beneficiază de o marjă de apreciere, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că orice restricție impusă trebuie să fie previzibilă, să urmărească un scop legitim și să nu afecteze esența dreptului în cauză. În acest sens, este invocată cauza Leyla Şahin împotriva Turciei (Marea Cameră), pct. 154, în care Curtea a statuat că limitările nu trebuie să reducă dreptul la educație până la a-l priva de eficiența sa.

30. De asemenea, s-a menționat că Republica Moldova nu a asigurat protecția drepturilor studenților străini, în condițiile în care aceștia au fost supuși unor măsuri cu caracter automat, fără un control real și efectiv al circumstanțelor concrete ale

cazului și fără o analiză proporțională a impactului asupra dreptului la educație și la apărare, inclusiv asupra legalității ordinelor de exmatriculare. În acest sens, se invocă cauza Sarkizov și alții c. Bulgariei (Hotărârea din 17 aprilie 2012, pct. 67), unde Curtea a constatat încălcarea drepturilor fundamentale în contextul măsurilor automate de expulzare.

31. Partea reclamantă consideră că în prezenta cauză nu există un mecanism național de salvagardare adecvat al drepturilor străinilor, care să asigure un echilibru între interesele administrației și cele ale persoanelor vizate, oferindu-le acestora o posibilitate concretă și efectivă de a-și susține cauza și de a beneficia de un proces echitabil. În acest sens, este invocată și cauza Geffre împotriva Franței, în care Curtea a reiterat exigența accesului real și efectiv la o instanță.

32. În opinia părții reclamante, măsurile adoptate, inclusiv deciziile de returnare, au reprezentat o restricție disproporționată a drepturilor garantate de art. 6 din CEDO (dreptul la un proces echitabil), art. 13 din CEDO (dreptul la un recurs efectiv) și art. 2 din Protocolul nr. 1 (dreptul la instruire). Aplicarea formală și lipsită de garanții a legislației naționale a condus la lipsirea reclamanților de protecția împotriva arbitrariului și a împiedicat exercitarea dreptului lor la apărare.

33. Prin urmare, în temeiul celor expuse, partea reclamantă solicită anularea deciziilor de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova:

- nr. 83-C din 23 martie 2023 – emisă în privința lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel;
- nr. 84-C din 23 martie 2023 – emisă în privința lui Oduobulu Joseph Chiagozie;
- nr. 85-C din 23 martie 2023 – emisă în privința lui Akande Idris Damola.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

34. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2023, instanța a admis parțial acțiunea în contencios administrativ intentată de reclamantii Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne (Biroul de Migrație și Azil), terț Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, având ca obiect anularea unor acte administrative individuale. Instanța a dispus anularea parțială a deciziilor de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova nr. 83-C (referitoare la Ezeike Chukwuemeka Nathaniel), nr. 84-C (referitoare la Oduobulu Joseph Chiagozie) și nr. 85-C (referitoare la Akande Idris Damola), în partea ce vizează instituirea interdicției de intrare în Republica Moldova pe o perioadă de un an de la data ieșirii din țară. În rest, pretențiile reclamantilor au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

35. Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond în partea în care acțiunea a fost respinsă, la data de 7 iunie 2023, reclamantii Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, prin intermediul reprezentantului lor, avocatul Ungurean Ivan, au depus apel nemotivat împotriva Hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2023. Ulterior, la 8 septembrie 2023 a fost prezentată motivarea apelului.

36. De asemenea, exprimându-și dezacordul cu aceeași hotărâre, în partea în care acțiunea reclamantilor a fost admisă, la data de 9 iunie 2023, Inspectoratul General pentru Migrație a formulat apel nemotivat împotriva Hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2023. Ulterior, la 24 august 2023 a fost prezentată motivarea apelului.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

37. Prin decizia din 5 martie 2024, Curtea de Apel Chișinău a respins apelurile declarate de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie, Akande Idris Damola și de Inspectoratul General pentru Migrație. Hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2023 a fost menținută în întregime.

38. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel, raportând cadrul legal aplicabil la circumstanțele faptice ale cauzei, a reținut că la 27 mai 2022, între Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” și Akande Idris Damola fusese încheiat contractul de studii nr. 21013SS, pentru programul „Administrarea Afacerilor”, cu durata de 2 ani (120 credite), în regim de învățământ cu frecvență (f.d. 23–24). La 1 martie 2021, între Universitatea Americană din Moldova și Oduobulu Joseph Chiagozie fusese încheiat contractul de studii nr. 54, pentru facultatea „Științe Economice”, specialitatea „Business și Administrare”, plan 1/3, în regim de învățământ cu frecvență (f.d. 29–30). La 1 decembrie 2020, între Universitatea Americană din Moldova și Ezeike Chukwuemeka Nathaniel fusese încheiat contractul de studii nr. 45, pentru facultatea „Drept, RIȘSU”, specialitatea „Psihologie”, plan 1/3, în regim de învățământ cu frecvență (f.d. 35–36).

39. În temeiul acestor contracte, li se acordase dreptul de ședere provizorie pentru studii universitare, după cum urmează:

- Prin decizia BMA nr. 4958 din 3 august 2022, Akande Idris Damola obținuse dreptul de ședere până la 29 decembrie 2023 (f.d.a. 13);

- Prin decizia BMA nr. 4108 din 4 august 2021, Oduobulu Joseph Chiagozie obținuse dreptul de ședere până la 31 decembrie 2023 (f.d.a. 40);
- Prin decizia BMA nr. 638 din 16 februarie 2021, Ezeike Chukwuemeka Nathaniel obținuse dreptul de ședere până la 31 august 2023 (f.d.a. 71).

40. În ceea ce privește comportamentul acestora, instanța de apel a reținut că, la data de 27 februarie 2023, la ședințele comisiilor de etică ale celor două instituții de învățământ fuseseră analizate faptele de comportament violent ale reclamanților.

41. Pentru Akande Idris Damola, potrivit procesului-verbal nr. 1 al ședinței Comisiei de Etică a USPEE „Constantin Stere” din 27 februarie 2023 (f.d.a. 3–4), fusese documentat un incident de comportament neadecvat, înregistrat la 26 februarie 2023, constând în gesticulări și îmbrânceli cu intenția de a-l agresa fizic pe șeful Departamentului Studenți Străini, domnul Ugbo Johnbull. Comisia de Etică evaluase comportamentul ca fiind inacceptabil, cu potențial de escaladare, și propusese exmatricularea, în temeiul art. 25 lit. f) din Codul de Etică al universității, care sancționa orice formă de agresiune fizică sau morală.

42. Pentru Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, potrivit procesului-verbal nr. 1 al ședinței Comisiei de Etică a Universității Americane din Moldova (f.d.a. 63–64), fusese analizat un material video din căminul universitar care surprindea un comportament neadecvat al acestuia și al altui student (Ovenseri Peter Airoyuwa), constând în gesturi și îmbrânceli cu intenția de a-l agresa fizic pe același șef de departament. Comisia de Etică evaluase comportamentul drept inadmisibil și propusese exmatricularea, invocând aceleași prevederi ale Codului de Etică.

43. Instanța de apel a reținut că propunerile de exmatriculare formulate de instituțiile de învățământ se bazează pe constatări documentate ale comisiilor de etică și priveau abateri disciplinare calificate drept grave de regulamentele interne. Aceste circumstanțe fuseseră considerate relevante pentru justificarea legalității deciziilor administrative ulterioare privind șederea reclamanților pe teritoriul Republicii Moldova.

44. Instanța de apel a stabilit că, la data de 7 martie 2023, Universitatea Americană din Republica Moldova a emis ordinul nr. 12-S, prin care rectorul Gheorghe Avornic a dispus exmatricularea, începând cu aceeași dată, a următorilor studenți: Oduobulu Joseph Chiagozie, cetățean al Nigeriei, student în anul III, ciclu I, învățământ cu frecvență, Facultatea „Științe Economice”, specialitatea „Business și Administrare”, plan 1/3. Temeiurile indicate pentru exmatriculare au fost: încălcarea regulamentului intern al universității, restanțe academice, demersul Secției studenți străini și acordul rectorului (f.d.a. 33); Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, cetățean al Nigeriei, student în anul III, ciclu I, învățământ cu frecvență,

Facultatea „Drept RIȘSU”, specialitatea „Psihologie”, plan 1/3. Temeiul indicat a fost același: încălcarea regulamentului intern al universității, restanțe academice, demersul Secției studenți străini și acordul rectorului (f.d.a. 62).

45. Tot la 7 martie 2023, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” a emis ordinul nr. 14-C/S de exmatriculare, prin care rectorul Gheorghe Avornic a dispus exmatricularea lui Akande Idris Damola, cetățean al Nigeriei, student în anul II, ciclu II, învățământ cu frecvență, Facultatea „Științe Economice și Ecologie”, programul „Administrarea Afacerilor”. Temeiurile exmatriculării au fost indicate ca fiind: încălcarea regulamentului intern și restanțe academice (f.d.a. 2).

46. În baza acestor ordine de exmatriculare, instituțiile de învățământ au înaintat următoarele demersuri către Inspectoratul General pentru Migrație: Prin demersul nr. UE-205 din 9 martie 2023, USPEE „Constantin Stere” a solicitat anularea deciziei de acordare a dreptului de ședere provizorie în privința lui Akande Idris Damola (f.d.a. 1); Prin demersul nr. AUME-007/23 din 7 martie 2023, Universitatea Americană a solicitat revocarea dreptului de ședere provizorie pentru Oduobulu Joseph Chiagozie (f.d.a. 32); Prin demersul nr. AUME-008/23 din 7 martie 2023, aceeași universitate a solicitat revocarea dreptului de ședere provizorie pentru Ezeike Chukwuemeka Nathaniel (f.d.a. 61).

47. Ca urmare a acestor demersuri și în temeiul art. 49 lit. a) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor, la data de 23 martie 2023, autoritatea publică pârâtă – Inspectoratul General pentru Migrație – a emis următoarele decizii: Decizia nr. 287-C, prin care s-a dispus revocarea dreptului de ședere provizorie pentru studii universitare în privința lui Akande Idris Damola (f.d.a. 15); Decizia nr. 285-C, prin care s-a revocat dreptul de ședere provizorie pentru Oduobulu Joseph Chiagozie (f.d.a. 46); Decizia nr. 288-C, privind revocarea dreptului de ședere provizorie în cazul lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel (f.d.a. 77).

48. Instanța de apel a constatat că, din conținutul acțiunii și al materialelor cauzei, nu rezultă cu claritate dacă Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola au contestat în mod efectiv deciziile nr. 285-C, 287-C și 288-C din 23 martie 2023, prin care le-a fost revocat dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova.

49. Instanța a mai reținut că, potrivit art. 51 din Legea nr. 200/2010, în cazul străinilor care au intrat ilegal în țară, a căror ședere a devenit ilegală ori căroră li s-a anulat sau revocat dreptul de ședere, autoritatea competentă pentru străini dispune măsura returnării de pe teritoriul Republicii Moldova și aplică interdicția de intrare pe o perioadă determinată, conform art. 10 din aceeași lege.

50. Respectiv, ca urmare a faptului că, prin deciziile nr. 287-C, nr. 285-C și nr. 288-C din 23 martie 2023, dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova acordat cetățenilor nigerieni Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola fusese revocat, autoritatea competentă a emis, în aceeași zi, următoarele decizii de returnare: Prin Decizia nr. 85-C din 23 martie 2023 s-a dispus returnarea lui Akande Idris Damola, obligându-l să părăsească teritoriul Republicii Moldova în termen de 30 de zile, cu aplicarea unei interdicții de intrare pentru o perioadă de 1 an de la data ieșirii din țară (f.d.a. 30–31); Prin Decizia nr. 84-C din 23 martie 2023 s-a dispus returnarea lui Oduobulu Joseph Chiagozie, în aceleași condiții (f.d.a. 54–55); Prin Decizia nr. 83-C din 23 martie 2023 s-a dispus returnarea lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, cu obligația părăsirii teritoriului în termen de 30 de zile și aplicarea interdicției de intrare pe o perioadă de 1 an (f.d.a. 88–89).

51. În acest context, instanța de apel a precizat că obiectul litigiului îl constituie exclusiv deciziile de returnare nr. 83-C, nr. 84-C și nr. 85-C din 23 martie 2023, emise în consecința revocării dreptului de ședere al reclamanților, iar nu deciziile de exmatriculare ori de revocare a dreptului de ședere propriu-zise.

52. Totodată, instanța a reținut că, în conformitate cu pct. 4 din Regulamentul cu privire la procedurile de returnare, expulzare și readmisie a străinilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 492 din 7 iulie 2011, autoritatea competentă pentru străini are atribuția de a dispune măsura returnării în privința categoriilor de persoane prevăzute la art. 51 din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.

53. Prin urmare, analizând situația celor trei reclamanți a căror ședere devenise ilegală ca urmare a revocării dreptului de ședere, instanța de apel a concluzionat că procedura de returnare a fost legală, fiind respectate prevederile art. 51–53 din Legea nr. 200/2010 și ale Regulamentului menționat mai sus.

54. Cu privire la măsura aplicării interdicției de intrare în Republica Moldova pe o perioadă de 1 an, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că instanța de fond a reținut în mod corect că aceasta urmează a fi anulată. În acest sens, instanța de apel a notat că, potrivit art. 10 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 200/2010, interdicția de un an se aplică în cazul în care străinii nu respectă scopul pentru care le-a fost acordat sau prelungit dreptul de ședere provizorie, iar aplicarea acestei măsuri trebuie să respecte principiul proporționalității, reglementat de art. 29 din Codul administrativ.

55. Instanța de apel a subliniat că orice măsură administrativă care afectează drepturile unei persoane trebuie să fie: Potrivită pentru atingerea scopului prevăzut

de lege; Necesară în contextul dat; Rezonabilă, în sensul că ingerința nu trebuie să fie disproporționată în raport cu scopul urmărit.

56. Prin urmare, instanța a considerat că interdicția de intrare pentru o perioadă de un an era excesivă, raportat la circumstanțele concrete și gradul de pericol social al faptei, și a constatat că instanța de fond a statuat corect în sensul anulării acestei măsuri.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

57. La 24 iunie 2024, Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, reprezentați de avocatul Ivan Ungurean au depus recurs împotriva deciziei din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și admiterea integrală a acțiunii, cu anularea deciziilor de returnare, pe motiv că acestea sunt ilegale, disproporționate și viciate de încălcări procedurale grave.

ARGUMENTELE RECURSULUI

58. Recurenții au susținut că instanța de apel a omis cu desăvârșire să se expună asupra tuturor motivelor invocate de reclamanti în acțiunea introdusă, precum și asupra circumstanțelor de fapt și de drept care au fundamentat emiterile actelor administrative individuale contestate, limitându-se doar la o constatare formală a legalității deciziilor de returnare și a procedurilor de revocare, fără o verificare efectivă a proporționalității măsurii și a dreptului la apărare.

59. Au menționat că a fost încălcat principiul proporționalității, prevăzut de art. 29 din Codul administrativ, întrucât măsura de returnare a fost una automată și lipsită de o analiză individuală, iar instanțele inferioare nu au motivat în ce măsură ingerința este necesară și rezonabilă în raport cu scopul urmărit.

60. Instanța nu a analizat circumstanțele personale ale reclamanților și gradul de pericol social, ci a admis fără rezerve demersurile universităților privind exmatricularea, fără a verifica veridicitatea motivelor sau respectarea dreptului la apărare în cadrul procedurilor interne universitare.

61. Recurenții au subliniat că instanțele anterioare nu s-au expus asupra calității interpretului autorizat și nici asupra faptului că reclamantii nu au înțeles explicațiile oferite de către acesta, fiind în realitate lipsiți de posibilitatea de a înțelege procedura administrativă și de a se apăra efectiv – fapt ce contravine art. 6 din CEDO.

62. Măsura de returnare a fost dispusă în lipsa unui control efectiv asupra temeiniciei ordinelor de exmatriculare, fiind ignorate susținerile părții reclamante

referitor la lipsa notificării, inexistența unor restanțe reale și imposibilitatea de a contesta exmatricularea la nivel universitar.

63. Instanța de apel a tratat formal întregul cadru normativ, invocând doar existența unei revocări a dreptului de ședere ca temei al returnării, fără a examina dacă decizia de revocare însăși a fost contestată, motivată, legală și în conformitate cu dreptul la un proces echitabil.

64. De asemenea se invocă aplicabilitatea jurisprudenței CtEDO în cauzele: Leyla Şahin vs. Turcia, Çölgeçen vs. Turcia, Sarkizov vs. Bulgaria, Geffre vs. Franța, în sensul că autoritățile naționale au obligația să asigure protecția împotriva arbitrariului și să ofere un control efectiv asupra măsurilor care restrâng drepturi fundamentale precum dreptul la educație, acces la o instanță și apărare.

65. Recurenții au formulat recursul în temeiul art. 245¹ lit. d) din Codul administrativ, invocând faptul că hotărârea instanței de apel este arbitrară și se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor administrate în cauză.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

66. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.”

67. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

68. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

69. Art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ:

„Hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.”

70. Art. 247 Cod administrativ:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.245¹ alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

71. Art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ:

„În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral decizia instanței de apel și trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

72. Art. 37 alin. (1) și (2) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova:

„Dreptul de ședere provizorie pentru studii se acordă și se prelungește, după caz, la cererea străinului în baza unui demers din partea instituției de învățământ, a documentului ce atestă înmatricularea lui la studii, a confirmării existenței mijloacelor de întreținere și a mijloacelor necesare pentru efectuarea studiilor în țară și a actelor prevăzute la art.32 alin.(2).

Străinilor care au intrat în Republica Moldova să facă studii și sînt bursieri ai Republicii Moldova li se acordă drept de ședere și li se prelungește acest drept în condițiile prevăzute la alin.(1), fără confirmarea existenței mijloacelor de întreținere și a mijloacelor necesare efectuării studiilor.”

73. Art. 49 lit. a) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova:

„Autoritatea competentă pentru străini poate revoca, prin decizie motivată, dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova dacă în urma verificărilor efectuate de structura specializată a autorității competente pentru străini sau a sesizărilor primite de la alte autorități abilitate, potrivit legii, se constată că străinul nu mai întrunește condițiile de prelungire a dreptului de ședere ori nu mai respectă scopul pentru care i s-a acordat acest drept.”

74. Art. 51 din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova:

„Împotriva străinilor care au intrat ilegal pe teritoriul Republicii Moldova, a căror ședere pe acest teritoriu a devenit ilegală, a căror viză sau al căror drept de ședere a fost anulat sau revocat, cărora li s-a refuzat prelungirea dreptului de ședere provizorie, al căror drept de ședere permanentă a încetat, a căror cerere privind recunoașterea statutului de apatrid a fost respinsă, a fost încetată procedura respectivă sau al căror statut de apatrid a fost anulat, precum și împotriva foștilor solicitanți de azil, autoritatea competentă pentru străini dispune măsura returnării de pe teritoriul Republicii Moldova și aplică interdicția intrării în Republica Moldova pentru o perioadă determinată conform art.10.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

75. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului Ivan Ungurean la data de 25 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar.

76. Astfel, cererea de recurs depusă de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, reprezentați de avocatul Ivan

Ungurean la data de 24 iunie 2024, este în termen. Prin urmare, recursul a fost formulat în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

77. Cu referire la fondul cauzei, instanța de recurs reține că circumstanțele prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă următoarele.

78. În data de 01 decembrie 2020, între Universitatea Americană din Moldova și Ezeike Chukwuemeka Nathaniel a fost încheiat contractul de studii nr. 45, pentru facultatea „Drept, RIȘSU”, specialitatea Psihologie, plan 1/3, în regim de învățământ cu frecvență (f.d.35-36).

79. Pe 01 martie 2021, între aceeași universitate și Oduobulu Joseph Chiagozie a fost încheiat contractul de studii nr. 54, pentru facultatea „Științe Economice”, specialitatea Business și Administrare, plan 1/3, învățământ cu frecvență (f.d.29-30).

80. Ulterior, la data de 27 mai 2022, între Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” și Akande Idris Damola a fost încheiat contractul de studii nr. 21013SS, pentru facultatea „Științe Economice și Ecologice”, programul Administrarea Afacerilor, 120 de credite (2 ani), în regim de învățământ cu frecvență (f.d. 23-24).

81. Prin ordinul nr. 12-S din 7 martie 2023, s-a dispus exmatricularea, începând cu aceeași dată, a lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, student în anul III, ciclul I, la specialitatea Psihologie (f.d.34). Prin același ordin, s-a dispus exmatricularea, cu aceeași dată de referință, și a lui Oduobulu Joseph Chiagozie, student la specialitatea Business și Administrare (f.d. 28). Totodată, prin ordinul nr. 14-C/S din 7 martie 2023, s-a dispus exmatricularea lui Akande Idris Damola, student în anul II, ciclul II, la programul Administrarea Afacerilor(f.d. 22).

82. În ceea ce privește temeiurile exmatriculării, în cazul lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel și al lui Oduobulu Joseph Chiagozie, s-a reținut o presupusă încălcare a regulamentului intern al Universității, acumularea de restanțe academice, demersul Secției studenți străini și acordul rectorului. În cazul lui Akande Idris Damola, exmatricularea s-a motivat prin restanțele academice și pretinsa încălcare a regulamentului.

83. La data de 23 martie 2023, Biroul Migrație și Azil a emis Deciziile nr. 83-C (f.d. 32), 84-C (f.d. 26) și 85-C (f.d. 20) de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova a trei cetățeni ai Nigeriei.

84. Potrivit acestor Decizii, Akande Idris Damola, Oduobulu Joseph Chiagozie și Ezeike Chukwuemeka Nathaniel au fost obligați să părăsească teritoriul

Republicii Moldova în termen de 30 zile de la data luării cunoștinței a prezentei decizii întrucât:

- a) dreptul de ședere le-a fost revocat;
- b) decizia a fost luată în conformitate cu art. 84¹ alin. (2) al Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova;
- c) nu se află în vreuna din situațiile de acordare a tolerării rămânerii pe teritoriul Republicii Moldova conform art. 7-68 al Legii nr. 200 din 16 iulie 2010;
- d) în Republica Moldova îi va fi instituită interdicția de intrare pentru o perioadă de un an de la data ieșirii din țară;
- e) au fost informați precum că în cazul nerespectării termenului prevăzut în decizie, aceștia vor fi imediat îndepărtați sub escortă în conformitate cu art. 58 al Legii 200/2010;
- f) s-a explicat că în situația în care se află în unul din cazurile de interdicere a îndepărtării prevăzute la art. 60 al Legii 200/2010, dispune de posibilitatea de a solicita acordarea sau după caz prelungirea dreptului de ședere pentru unul din scopurile prevăzute de lege (f.d. 20).

85. Deciziile au fost comunicate reclamantilor la data de 30 martie 2023, în prezența apărătorului.

86. Revocarea dreptului de ședere provizorie pentru studii superioare s-a decis ca urmare a demersurilor Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din 09 martie 2023 cu nr. 3159 (f.d. administrativ 1), nr. 3160 (f.d. administrativ 32) și nr. 3161 (f.d. administrativ 61) în legătură cu exmatricularea de la studii.

87. În data de 05 aprilie 2023, reclamantii au depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație prin care au solicitat anularea Deciziilor de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova:

- nr. 83-C din 23 martie 2023 – emisă în privința lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel;
- nr. 84-C din 23 martie 2023 – emisă în privința lui Oduobulu Joseph Chiagozie;
- nr. 85-C din 23 martie 2023 – emisă în privința lui Akande Idris Damola.

88. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 5 iunie 2023, instanța a admis parțial acțiunea în contencios administrativ. S-a dispus anularea parțială a deciziilor de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova *în partea ce vizează instituirea interdicției de intrare în Republica Moldova pe o perioadă de un an de la data ieșirii din țară*. În rest, pretențiile reclamantilor au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

89. Prin decizia din 05 martie 2024, Curtea de Apel Chișinău a respins apelurile declarate de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie, Akande Idris Damola și de Inspectoratul General pentru Migrație. Hotărârea

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 05 iunie 2023 a fost menținută în întregime.

90. Examinând recursul declarat împotriva deciziei din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prin decizia emisă a realizat o apreciere pripită a circumstanțelor de fapt.

91. În acest sens, instanța de recurs, notează că, obiectul litigiului într-adevar reprezintă deciziile de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova a reclamanților. Totodată, deși, reclamanții au informat despre contestarea deciziilor de revocare a dreptului de ședere și instanța de apel a menționat despre aceasta în decizia sa, la efectuarea controlului legalității deciziilor de returnare a reținut contrariul și anume că *„din acțiunea depusă și din materialele cauzei nu poate fi desprins faptul dacă, Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie, Akande Idris Damola au contestat deciziile nr. 287-C, nr. 285-C și nr. 288-C din 23 martie 2023, prin care li s-a revocat dreptul de ședere provizorie.”*

92. Mai mult, reprezentantul apelanților prin cererea din 04 martie 2024 a prezentat instanței de apel dispozitivul hotărârii nr.2-15334/23 Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 24 ianuarie 2024, prin care s-a constatat încălcarea dreptului lui Ezeike Chukwuemeka Nathaniel și Oduobulu Joseph Chiagozie garantat de art. 6 și 2 din Protocolul adițional al Convenției Europene a Drepturilor Omului. La fel, s-a anulat ordinul de exmatriculare referitor la Ezeike Chukwuemeka Nathaniel și Oduobulu Joseph Chiagozie, cu restabilirea lor la studii și s-a încasat prejudiciul moral (f.d. 209).

93. Prin urmare, instanța de recurs reține importanța acestei hotărâri odată ce acțiunea cu privire la contestarea deciziilor de revocare a dreptului de ședere și acțiunea cu privire la contestarea ordinelor de exmatriculare sunt acțiuni conexe prezentei cauze. Or, decizia de returnare a reclamanților a fost emisă ca urmare a revocării dreptului de ședere. Iar dreptul de ședere a fost revocat la demersul universității ca rezultat al exmatriculării de la studii.

94. Așadar, importanța și legătură directă dintre dreptul de ședere și calitatea de student derivă din faptul că acest drept nu are o existență autonomă, ci este condiționat în mod direct de statutul academic al străinului. Revocarea dreptului de ședere se produce ca efect al exmatriculării, însă în momentul în care această măsură este anulată dispare fundamentul juridic al revocării. Astfel, anularea exmatriculării atrage de la sine restabilirea dreptului de ședere, întrucât instituția de învățământ, prin confirmarea reluării studiilor oferă din nou documentul justificativ prevăzut de art. 37 alin (1) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova.

95. Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

96. Drept urmare, Curtea Supremă de Justiție consideră necesară casarea deciziei din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău și reținând că erorile de interpretare și aplicare a legii nu pot fi corectate de instanța de recurs, trimite cauza la rejudecare în instanța de apel pentru o soluționare completă și temeinică în conformitate cu legislația aplicabilă.

97. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie și Akande Idris Damola, reprezentați de avocatul Ivan Ungurean.

Casează integral decizia din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ezeike Chukwuemeka Nathaniel, Oduobulu Joseph Chiagozie, Akande Idris Damola împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne (Biroul de Migrație și Azil), terț Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere" cu privire la anularea actelor administrative individuale.

Restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă